

Hücre — Deneme

KPSS AI Coach · 21.10.2026 · 10 soru

2024 yılında Robert Hooke'un çalışmasını modelleyen düzende, farklı yapılara ait örnekler aynı ölçütlerle incelenmiştir. İnceleme sonunda yapı ve görev bakımından en küçük canlı birimi olarak değerlendirilen örnek kaydedilmiştir. Deney 1: Örnek A → Yapı ve görev bakımından en küçük canlı birimi Deney 2: Örnek B → Bir dokunun bölümü Deney 3: Örnek C → Bir organın bölümü

1. Buna göre bu düzenekte bağımlı değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Örneğin alındığı canlı türü
- B) Robert Hooke'un çalışmayı modellemesi
- C) Örneğin en küçük canlı birimi olarak değerlendirilmesi
- D) Örneğin incelenme sırası
- E) İncelemenin 2024 yılında yapılması

1665 yılında Robert Hooke'un gözlemlerini ve hücrenin canlılardaki yerini birlikte ele alan düzende iki ölçüt kullanılmıştır. Yapı ve görev gösterebilen en küçük birim ile terimin kökeni ayrı ayrı kaydedilmiştir. Deney 1: Yapı-görev ölçütü → En küçük canlı birimi Deney 2: Terim kökeni → Küçük odacık anlamı

2. Bu iki deney birlikte değerlendirildiğinde, bağımsız değişken ile sonuç arasındaki ilişkiyi doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her iki ölçüt de yalnızca terimin kökenini açıklar
- B) Her iki ölçüt de yalnızca canlıdaki görev sayısını açıklar
- C) Yapı-görev ölçütü birim tanımını, terim kökeni ise adlandırmayı açıklar
- D) Terim kökeni birim tanımını, yapı-görev ölçütü ise adlandırmayı açıklar
- E) Yapı-görev ölçütü terimin kökenini, yıl bilgisi birim tanımını açıklar

Robert Hooke'un 1665 yılındaki gözlemlerini temel alan düzende, bir terimin tarihsel açıklaması ile biyolojik tanım birbirinden ayrılmıştır. Deney 1: Biyolojik ölçüt → Yapı ve işlev bakımından en küçük birim Deney 2: Sözcük ölçütü → Küçük odacık anlamı

3. Bu sonuçlara göre kontrol değişkeni olarak sabit tutulması gereken ortak özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin yalnızca sözcük kökenine dayanması
- B) Bilginin yalnızca yapı ve işlevi açıklaması
- C) Bilginin yalnızca 1665 yılına ait olması
- D) İncelenen bilginin hücre kavramıyla ilişkili olması
- E) Bilginin yalnızca Robert Hooke'a ait olması

Robert Hooke'un adı verilen 1665 tarihli düzende, bir kelimenin anlamı ile hücrenin biyolojik tanımı karşılaştırılmıştır. Deney 1: Kelime kökeni → Küçük odacık Deney 2: Biyolojik tanım → En küçük yapı ve işlev birimi

4. Buna göre birinci deneyde ölçülen sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1665 tarihinin kullanılması
- B) Robert Hooke'un bilimsel rolü
- C) Canlıdaki görev çeşitliliği
- D) En küçük yapı ve işlev birimi
- E) Küçük odacık anlamı

1665 yılında Robert Hooke tarafından kullanılan adlandırma ile canlıların yapısal ve işlevsel düzenini açıklayan tanım aynı düzende incelenmiştir. Deney, sözcüğün kökeni ile biyolojik ölçütün birbirinden ayrılmasını gerektirmektedir. Deney 1: Sözcük kökeni → Küçük odacık anlamı Deney 2: Biyolojik ölçüt → En küçük yapı ve işlev birimi

5. Bu düzenekte iki bağımsız değişkenin farklı sonuçlara bağlandığını gösteren ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her iki değişken de yalnızca tarihsel kişiyi belirler
- B) Biyolojik ölçüt sözcüğün anlamını, yıl bilgisi birim tanımını belirler
- C) Sözcük kökeni ve biyolojik ölçüt aynı sonucu belirler
- D) Sözcük kökeni adlandırmayı, biyolojik ölçüt birim tanımını belirler
- E) Biyolojik ölçüt adlandırmayı, sözcük kökeni birim tanımını belirler

2022 yılında yapılan kısa tanımlama deneyinde, Robert Hooke ile ilişkili iki bilgi ayrı satırlarda verilmiştir. Deney 1: Kişi → Hücre terimini bilimsel olarak adlandıran kişi Deney 2: Terim → Küçük odacık anlamındaki kelime

6. Buna göre birinci deneyde kontrol edilen değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin canlıdaki birim tanımı olması
- B) Bilginin yalnızca tarihsel kişi olması
- C) Bilginin 2022 yılında verilmesi
- D) Bilginin kelimenin küçük odacık anlamı olması
- E) Bilginin hücre teriminin adlandırılmasıyla ilgili olması

1665 yılında Robert Hooke'un kullandığı adlandırma ile hücrenin canlılardaki temel niteliği aynı deney dizisinde karşılaştırılmıştır. İlk düzenek sözcüğün anlamını, ikinci düzenek ise canlı yapısındaki birim niteliğini izlemektedir. Deney 1: Sözcük anlamı → Küçük odacık Deney 2: Canlı yapısı ölçütü → Yapı ve işlev bakımından en küçük birim

7. Bu deney dizisinden, iki sonuç arasındaki farkı doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki sonuç da yalnızca canlı yapısındaki görevleri gösterir
- B) İlk sonuç biyolojik birim niteliğini, ikinci sonuç adlandırma kökenini gösterir
- C) İlk sonuç adlandırma kökenini, ikinci sonuç biyolojik birim niteliğini gösterir
- D) İki sonuç da yalnızca sözcüğün anlamını gösterir
- E) İlk sonuç tarihsel kişiyi, ikinci sonuç inceleme yılını gösterir

Robert Hooke'un "cellula" adlandırmasını hatırlatmak amacıyla, aynı canlı dokudan alınan eşit büyüklükteki kesitler üç düzende incelenmiştir. Her düzende gözlem süresi, kullanılan mikroskop ve kesit özellikleri aynı tutulmuş; yalnızca A, B ve C kodlarıyla gösterilen uygulamalar değiştirilmiştir. Deney 1: A kodlu uygulama → 4 odacık Deney 2: B kodlu uygulama → 7 odacık Deney 3: C kodlu uygulama → 10 odacık

8. Bu düzeneğe göre A, B ve C kodlarıyla gösterilen uygulamalar hangi değişken türüne örnektir?

- A) Bağımlı değişken
- B) Aracı değişken
- C) Bağımsız değişken
- D) Dışsal değişken
- E) Kontrol değişkeni

Robert Hooke'un adlandırdığı yapıyla ilgili bir deneyde, aynı canlı örneği farklı büyüklüklerde incelenmiştir. İnceleme sonunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir: Deney 1: Bütün örnek → düzenli görünüm ve etkinlik gözlemlendi. Deney 2: Ayrılmış temel örnek → düzenli görünüm ve etkinlik gözlemlendi. Deney 3: Temel örneğin daha küçük parçası → bu iki durum birlikte gözlemlenmedi.

9. Buna göre deney sonuçlarından canlıların yapı ve görev bakımından temel örgütlenme düzeyiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Bir canlının yapısal ve işlevsel özellik gösterebilen en küçük birimi
- B) Bir canlının yalnızca yapısal özelliklerini taşıyan en küçük birimi
- C) Bir canlının bütün organlarını oluşturan en küçük birimi
- D) Bir canlının yapısal ve işlevsel özelliklerini taşıyan en büyük birimi
- E) Bir canlının yalnızca işlevsel özelliklerini taşıyan en küçük birimi

Robert Hooke adına düzenlenen sınıf deneyinde, bir canlı örneğinin farklı büyütmelerdeki görüntüleri karşılaştırılmıştır. Görüntüde tekrarlanan küçük birimlerin ortak özelliği kaydedilmiştir. Deney 1: Düşük büyütme → çok sayıda küçük birim Deney 2: Yüksek büyütme → aynı birimlerin daha ayrıntılı görünümü

10. Bu gözlemden canlı yapısının temel birimi olarak adlandırılması gereken kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sistem
- B) Doku
- C) Hücre
- D) Organel
- E) Organ

Cevap Anahtarı

1. C

2. C

3. D

4. E

5. D

6. E

7. C

8. C

9. A

10. C

Çözümler

- 1.** C, deney sonunda ölçülen ve kaydedilen özelliktir. D incelenme sırasını, A örnek kaynağını, B tarihsel modeli, E ise zaman bilgisini belirtir; bunlar sonuç değişkeni değildir.
- 2.** C, ilk deneyde yapı ve görev ölçütünü birim tanımına, ikinci deneyde kelime anlamını adlandırmaya bağlar. D iki ilişkinin yönünü ters çevirir; A, B ve E ise verilmeyen açıklamalar ekler.
- 3.** D, iki düzende de incelenen ortak kavramı korur. A ve B sonuçlardan yalnız birini, E kişiyi, C ise zamanı gösterir; ortak kontrol değildir.
- 4.** Birinci deney kelime kökenini inceler; bu nedenle E ölçülen sonuçtur. Diğer ifadeler ikinci deneyin tanımına veya düzende bulunmayan bilgilere aittir.
- 5.** D, cellula kökenini adlandırmayla, yapı ve işlev ölçütünü birim tanımıyla eşleştirir. E yönleri tersine çevirir; C, A ve B deney sonuçlarının kapsamını değiştirir.
- 6.** Birinci deney kişiyi, onun hücre terimini adlandırma rolüyle birlikte ele alır. E bu ortak içeriği belirtir; diğer ifadeler ikinci deneyin veya düzenek dışı bilgilerin özellikleridir.
- 7.** C, ilk sonucun kelime kökenine, ikinci sonucun ise hücrenin yapı ve işlev bakımından birim oluşuna dayandığını ayırır. B sonuçların yerini değiştirir; D, A ve E verilerin kapsamını yanlış genişletir.
- 8.** C, araştırmacının düzenekler arasında bilinçli olarak değiştirdiği unsurdur; bu nedenle bağımsız değişkendir. Odacık sayısı A ölçülen sonuç olduğundan bağımlı değişkendir. Kesit, mikroskop ve süre E sabit tutulduğu için kontrol değişkeni sayılır; aracı ve dışsal değişkenler ise düzeneğin değiştirdiği koşulu karşılamaz.
- 9.** A, hem düzenli görünümün hem de etkinliğin birlikte sürdürülebildiği en alt düzeyi belirtir. B ve E, iki özellikten birini dışladığı için kapsamı daraltır. D, deneyin en alt düzeye ilişkin sonucunu tersine çevirir; C ise temel düzeyi organlarla sınırlar.
- 10.** C, canlı yapısının temel ve en küçük birimini belirtir. B ile E daha üst düzey organizasyon basamaklarıdır; D hücre içi yapıyı, A ise organların oluşturduğu düzeyi ifade eder.